

Justitie opent discussie over statistisch bewijs

Justitie moet gaan nadenken over de vraag of in de nabije toekomst statistisch bewijs mag worden geleverd in strafzaken. Datzelfde geldt voor risicotaxatie en vroegtijdig ingrijpen op basis van die taxatie.

.....
Lucien Wopereis

Orde-redacteur

.....
 Dit staat in de strategische verkenning *Justitie over morgen, scenario's en strategieën voor 2015*. De verkenning ('geen verslag van wetenschappelijk onderzoek en ook geen beleidsdocument') is opgesteld door een projectteam van de Directie Algemene Justitiële Strategie. Ruim 200 mensen hebben aan het project meegewerkt als respondent of als deelnemer aan expertbijeenkomsten.

In de verkenning worden vier toekomstscenario's geschetst. Die scenario's vloeien voort uit twee 'kernonzekerheden', te weten de vraag naar sociale veiligheid en internationalisering. Bij de eerste vraag gaat het er om of mensen meer of minder offers willen brengen voor sociale veiligheid, bij de

tweede vraag of het draagvlak voor de EU toe- dan wel afneemt. Kijken burgers in 2015 primair naar Brussel, of naar Den Haag?

De vier scenario's zijn achtereenvolgens: *Forza Europa* – angst voor terrorisme en het bieden van tegenwicht aan de economische opkomst van Azië dwingt tot een Europese aanpak; *The European way* – een positieve keuze vóór Europa, met relatief weinig spanningen, segregatie en onveiligheidsgevoelens; *Samen.nl* – Nederland op zichzelf betrokken, gedeelde normen en waarden werken samenbindend; *Bang Nederland* – Nederland angstig en in zichzelf gekeerd, segregatie en armoede nemen toe.

Volgens de opstellers van de verkenning zal de maatschappelijke roep om het toelaten van statistisch bewijs groter zijn bij de scenario's *Forza Europa* en *Bang Nederland*, en minder groot bij de scenario's *Samen.nl* en *The European way*. 'Zo leidt de vrees voor terroristische aanslagen in de maatschappij tot een discussie over het adagium "beter tien schuldigen vrijgesproken dan één onschuldige veroordeeld". Daarbij speelt de vraag of meer bewijsmiddelen moeten worden toegelaten bij waarheidsvinding. In dat verband kan worden gedacht aan statistisch bewijs.'

Dezelfde discussie speelt ook bij de straftoemeting, aldus de auteurs. Het gaat dan om de vraag in hoeverre de strafrechtspleging kan en mag worden gericht op het reduceren van recidivegevaar. 'Justitie zal een standpunt moeten bepalen ten aanzien van de vraag of en, zo ja, in hoeverre aan deze maatschappelijke roep tegemoet moet worden gekomen.'

Pikant moment

De oproep tot discussie over statistisch bewijs en risicotaxatie (bijvoorbeeld bij justitieel jeugdbeleid en de toelating van vreemdelingen) komt op een pikant moment. In het wetenschappelijke tijdschrift *Nature* hadden wetenschappers twee weken geleden stevige kritiek op de statistische bewijsvoering in de zaak-Lucia de B. Volgens de wetenschappers is in die zaak de kans dat een verpleegkundige aanwezig is bij meerdere sterfgevallen door een getuige-deskundige bij het proces volstrekt verkeerd berekend. De getuige-deskundige kwam tot een kans van 1 op 342 miljoen, terwijl de wetenschappers nu beweren dat die kans 1 op 48 of zelfs 1 op 5 is.

• Zie ook Van de deken in dit nummer, na de Actualiteitenrubriek.

“ Ik geloof in de onafhankelijkheid van de Nederlandse rechtspraak, maar niet in die van Haarlem. *Projectontwikkelaar J. Poot van de Chipsol-zaak legt uit waarom hij een paginagrote advertentie plaatste in diverse dagbladen, de Volkskrant, 23 januari*

Kwade zaken? is een rondgang door het labyrint van Kapteins hersenspinsels. Je bent blij als je weer buiten staat. *Journalist L. van Almelo recenseert het nieuwe boek van rechtsfilosoof H. Kaptein, Staatscourant, 12 januari*

Je komt dus op het gebied van de vaststelling van de waarheid geen stap verder, zo lang je rechters treft – en dat zijn de meesten – die het vertikken om hun controlerende taak naar behoren uit te voeren. *Strafrechtadvocaat Jan Boone op zijn weblog het-strafrecht.nl, 18 januari*

Dat heeft nogal wat gevolgen voor het type cliënten dat aanklopt bij de schuldsanering. Daar zitten tegenwoordig bijstandsmoeder en bovenmodale tweeverdieners gebroederlijk naast elkaar in de wachtkamer. *Trouw, 5 januari*

In het Wichertje-Wichertje-artikel meld ik ook dat Wedzinga iemand heeft bijgestaan die dacht dat hij advocaat was. Die iemand heeft hem € 12.000 betaald. Ontfutseld, zegt die iemand zelf. *Rechtbankjournalist Rob Zijlstra van het Dagblad van het Noorden heeft de primeur over de gearresteerde voormalig rechter Wedzinga, op www.blogger.xs4all.nl*